

2026/1726

14.7.2026

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2026/1726,

13. juuli 2026,

millega nimetatakse ametisse Euroopa Liidu eriesindaja Kosovos *

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 33 koostoimes artikli 31 lõikega 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu leppis 4. veebruaril 2008 kokku nimetada ametisse Euroopa Liidu eriesindaja (edaspidi „ELi eriesindaja“) Kosovos.
- (2) Nõukogu võttis 26. juulil 2024 vastu otsuse (ÜVJP) 2024/2084 ⁽¹⁾, millega nimetati Aivo ORAV ELi eriesindajaks Kosovos 1. septembrist 2024 kuni 31. augustini 2026.
- (3) ELi eriesindaja tuleks nimetada ELi eriesindajaks Kosovos 1. septembrist 2026 kuni 31. augustini 2028.
- (4) ELi eriesindaja täidab oma volitusi olukorras, mis võib halveneda ja takistada aluslepingu artiklis 21 sätestatud liidu välistegevuse eesmärkide saavutamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu eriesindaja

Euroopa Liidu eriesindajaks (edaspidi „ELi eriesindaja“) Kosovos nimetatakse 1. septembrist 2026 kuni 31. augustini 2028 Dirk SCÜBEL. Nõukogu võib poliitika- ja julgeolekukomitee hinnangule tuginedes ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) ettepaneku põhjal otsustada ELi eriesindaja volituste kehtivust pikendada või need varem lõpetada.

Artikkel 2

Poliitilised eesmärgid

ELi eriesindaja volitused põhinevad järgmistel liidu poliitilistel eesmärkidel Kosovos:

- a) täita juhtivat rolli, et saavutada stabiilne, elujõuline, rahumeelne, demokraatlik ja mitmerahvuseline Kosovo, mis teeb piirkondlikku koostööd;
- b) tugevdada piirkonna stabiilsust ning toetada üldiselt piirkondlikku koostööd ning Lääne-Balkani piirkonnas heanaaberlikke suhteid;
- c) soodustada sellise Kosovo kujunemist, mis järgib õigusriigi põhimõtet ning kaitseb vähemuste õigusi ning kultuuri- ja usupärandit;
- d) toetada Kosovo Euroopa-väljavaadet ja liidule lähenemist kooskõlas kogu piirkonna tulevikuväljavaadetega ning vastavalt ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ja teiselt poolt Kosovo vahelisele stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingule ⁽²⁾ (edaspidi „stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping“) ja nõukogu otsusele (EL) 2015/1988 ⁽³⁾ ning kooskõlas asjakohaste nõukogu järeldustega.

* Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

⁽¹⁾ Nõukogu 26. juuli 2024. aasta otsus (ÜVJP) 2024/2084, millega nimetatakse ametisse Euroopa Liidu eriesindaja Kosovos (ELT L, 2024/2084, 29.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2084/oj>).

⁽²⁾ ELT L 71, 16.3.2016, lk 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2016/342/oj.

⁽³⁾ Nõukogu 22. oktoobri 2015. aasta otsus (EL) 2015/1988 ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ja teiselt poolt Kosovo vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu liidu nimel allkirjastamise kohta (ELT L 290, 6.11.2015, lk 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1988/oj>).

*Artikkel 3***Volitused**

Poliitiliste eesmärkide saavutamiseks on ELi eriesindajal järgmised volitused:

- a) toetada Kosovo Euroopa-väljavaadet ja liidule lähenemist kooskõlas kogu piirkonna tulevikuväljavaadetega ning vastavalt stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingule ja otsusele (EL) 2015/1988 ning kooskõlas asjakohaste nõukogu järeldustega, kasutades selleks sihipärast üldsuse teavitamist ja liidu teavitustegevust, mille eesmärk on suurendada Kosovo avalikkuse toetust ja tagada parem arusaamine liiduga seonduvatest küsimustest, sealhulgas Euroopa Liidu õigusriigimissiooni Kosovos (EULEX KOSOVO) tööst;
- b) jälgida, toetada ja soodustada kõigi ELi eriesindaja käsutuses olevate vahendite ja meetmete abil ning Kosovos asuva liidu büroo toel edusamme, mida tehakse seoses poliitiliste, majanduslike ja Euroopaga seonduvate prioriteetidega, sealhulgas seoses välisriigist lähtuvate infomanipulatsioonide ja sekkumistega, kooskõlas iga institutsiooni pädevuse ja vastutusega, ning toetada stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu rakendamist, muu hulgas Euroopa reformikava raames;
- c) aidata kaasa inimõiguste ja põhivabaduste, sealhulgas seoses naiste ja laste, sooküsimuste, mitmekesisuse ja kaasatusega ning vähemuste kaitsega, austamise arendamisele ja tugevdamisele Kosovos kooskõlas liidu inimõiguste poliitika ja inimõigusi käsitlevate liidu suunistega;
- d) edendada liidu üldist poliitilist koordineerimist Kosovos;
- e) tugevdada liidu kohalolekut Kosovos ning tagada liidu tegevuse järjepidevus, tulemuslikkus ja nähtavus; koordineerida liidu üldsuse teavitamise strateegiat Kosovos, sealhulgas tehes tihedat koostööd ELi eriesindajaga Belgradi ja Priština vahelise dialoogi asjus ja Kosovos tegutseva EULEX KOSOVO juhiga;
- f) anda EULEX KOSOVO juhile kohapealse olukorra kohta poliitilisi suuniseid, sealhulgas missiooni täitevkohustustega seonduvate küsimuste poliitiliste aspektide osas, samuti selles osas, et anda lõpuks oma tegevus üle ELi eriesindajale või Kosovos asuvalle liidu büroole ja/või kohalikele ametiasutustele, nii nagu see on asjakohane ja kui kohalikud olud seda lubavad;
- g) abistada vajaduse korral kõrge esindaja toetatava Belgradi ja Priština vahelise dialoogi pidamist, rõhutades protsessi soodsa keskkonna edendamist; anda Belgradi ja Priština vahelise dialoogi ELi eriesindajale kohapealse olukorra kohta poliitilist nõu ja eksperditeadmisi;
- h) toetada asjakohaselt erikodade ja eriprokuratuuri volitusi, kooskõlastades asjakohasel juhul tegevust EULEX Kosovoga, muu hulgas kommunikatsiooni ja teavitustegevuse kaudu.

*Artikkel 4***Volituste täitmine**

1. ELi eriesindaja vastutab oma volituste täitmise eest, tegutsedes kõrge esindaja alluvuses.
2. Poliitika- ja julgeolekukomiteel on ELi eriesindajaga eelissidemed ning ta on ELi eriesindaja peamine kontaktorgan nõukogus. Poliitika- ja julgeolekukomitee annab ELi eriesindajale tema volituste raames strateegilisi juhtnööre ja poliitilisi suuniseid, ilma et see piiraks kõrge esindaja volitusi.
3. ELi eriesindaja teeb tihedat koostööd Euroopa välisteenistuse asjaomaste osakondadega.

*Artikkel 5***Rahastamine**

1. ELi eriesindaja volituste täitmisega seotud kulutuste (edaspidi „kulutused“) katmiseks ette nähtud lähtesumma 1. septembrist 2026 kuni 31. augustini 2028 on 5 710 846,74 eurot.
2. Kulutusi hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja normidele.
3. Kulutuste haldamise suhtes kohaldatakse ELi eriesindaja ja komisjoni vahelist lepingut. ELi eriesindaja annab kõigist kulutustest aru komisjonile.

*Artikkel 6***ELi eriesindaja meeskonna koosseis**

1. ELi eriesindaja vastutab oma volituste ja talle eraldatud vastavate rahaliste vahendite piires oma meeskonna moodustamise eest. Meeskonda kuuluvad vastavalt volitustele konkreetsetes poliitikaküsimustes pädevad isikud. ELi eriesindaja teavitab nõukogu ja komisjoni viivitamata oma meeskonna koosseisust.
2. Liikmesriigid, liidu institutsioonid ja Euroopa välisteenistus võivad teha ettepaneku personali lähetamiseks tööle ELi eriesindaja juurde. Lähetatud personali töötasu katab vastavalt kas liikmesriik, asjaomane liidu institutsioon või Euroopa välisteenistus. ELi eriesindaja juurde tööle võib lähetada ka liikmesriikide poolt liidu institutsioonidesse või Euroopa välisteenistusse lähetatud eksperte. Rahvusvahelistel lepingulistel personali liikmetel peab olema mõne liikmesriigi kodakondsus.
3. Kogu lähetatud personal jääb lähetanud liikmesriigi, asjaomase liidu institutsiooni või Euroopa välisteenistuse haldusalluvusse ning täidab oma kohustusi ja tegutseb ELi eriesindaja volituste huvides.
4. ELi eriesindaja meeskond jagab ruume Kosovos asuva liidu bürooga, et tagada nende tegevuse sidusus ja järjepidevus.

*Artikkel 7***ELi eriesindaja ja tema meeskonna liikmete privileegid ja immuuniteedid**

ELi eriesindaja ja tema meeskonna liikmete volituste täitmiseks ja sujuvaks toimimiseks vajalikud privileegid, immuuniteedid ja täiendavad tagatised lepatakse asjakohasel juhul kokku vastuvõtivate pooltega. Liikmesriigid ja Euroopa välisteenistus annavad selleks kogu vajaliku toetuse.

*Artikkel 8***ELi salastatud teabe kaitse**

1. ELi eriesindaja ja tema meeskonna liikmed järgivad nõukogu otsusega 2013/488/EL⁽⁴⁾ kehtestatud julgeolekupõhimõtteid ja miinimumstandardeid.
2. Kõrgel esindajal on kooskõlas ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjadega õigus avaldada NATOle/KFORile ELi salastatud teavet ning asjaomase tegevuse jaoks koostatud dokumente kuni salastatuse tasemeni „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL“.

⁽⁴⁾ Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj>).

3. Kõrgel esindajal on kooskõlas ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekureeglitega ning vastavalt ELi eriesindaja tegevusvajadustele õigus avaldada Ühinenud Rahvaste Organisatsioonile ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile ELi salastatud teavet ning asjaomase tegevuse jaoks koostatud dokumente kuni salastatuse tasemeni „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“. Selleks töötatakse välja eraldi kohalik kord.

4. Kõrgel esindajal on õigus avaldada käesoleva otsusega ühinenud kolmandatele pooltele ELi salastamata dokumente, mis on seotud sellist tegevust puudutavate nõukogu aruteludega, mille kohta vastavalt nõukogu kodukorra ⁽⁵⁾ artikli 6 lõikele 1 kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus.

Artikkel 9

Juurdepääs teabele ja logistiline tugi

1. Liikmesriigid, komisjon, Euroopa välisteenistus ja nõukogu peasekretariaat tagavad, et ELi eriesindajale võimaldatakse juurdepääs kogu asjakohasele teabele.
2. Liidu amet ja/või liikmesriigid osutavad ELi eriesindajale ja tema meeskonna liikmetele vastavalt vajadusele logistilist tuge.

Artikkel 10

Julgeolek

ELi eriesindaja võtab kogu tema otseses alluvuses oleva personali julgeoleku tagamiseks kõik otstarbekad meetmed, tehes seda kooskõlas liidu poliitikaga aluslepingu V jaotise alusel väljapoole liitu operatiivülesannete täitmisele lähetatud personali julgeoleku kohta, vastavalt ELi eriesindaja volitustele ja julgeolekuolukorrale tema vastutuspäringkonnas, tegutsedes eelkõige järgmiselt:

- a) koostades Euroopa välisteenistuse suunistele tuginedes eriomase julgeolekukava, milles nähakse ette konkreetsed füüsilised, organisatsioonilised ja menetluslikud julgeolekumeetmed, et juhtida personali ohutut liikumist vastutuspäringkonda ja -päringkonnas ning ohjata julgeolekuintsidente, ning koostades erandolukorra lahendamise plaani ja evakueerimise plaani;
- b) tagades vastutuspäringkonnas valitsevatele tingimustele vastava suure riski kindlustuskaitse kogu väljapoole liitu lähetatud personalile;
- c) tagades, et kõik ELi eriesindaja meeskonna väljapoole liitu lähetatud liikmed, sealhulgas kohapeal tööle võetud lepingulised personali liikmed, on saanud enne vastutuspäringkonda saabumist või sinna saabudes asjakohase julgeolekukoolituse, mis tugineb kõnealusele päringkonnale Euroopa välisteenistuse poolt omistatud riskiastmele;
- d) tagades, et kõik korrapärase julgeolekuhinnangute tulemusel kokkulepitud soovitusel viiakse ellu, ning esitades nende elluviimise ja muude julgeolekuküsimuste kohta nõukogule, kõrgele esindajale ja komisjonile kirjalikke aruandeid korrapärase eduaruannete ja artiklis 15 osutatud volituste täitmist käsitleva lõpliku täieliku aruande raames.

Artikkel 11

Aruandlus

ELi eriesindaja esitab kõrgele esindajale ning poliitika- ja julgeolekukomiteele korrapäraselt aruandeid. Vajaduse korral annab ELi eriesindaja aru ka nõukogu töörühmadele. Korrapärase aruanded edastatakse COREU-võrgu kaudu. ELi eriesindaja võib esitada aruandeid välisasjade nõukogule. ELi eriesindaja võib osaleda Euroopa Parlamendi teavitamises.

⁽⁵⁾ Nõukogu 1. detsembri 2009. aasta otsus 2009/937/EL, millega võetakse vastu nõukogu kodukord (ELT L 325, 11.12.2009, lk 35, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2009/937/oj>).

Artikkel 12

Koordineerimine

1. ELi eriesindaja aitab kaasa liidu tegevuse ühtsuse, järjepidevuse ja tulemuslikkuse saavutamisele ning aitab tagada, et kõiki liidu vahendeid ja liikmesriikide meetmeid kasutatakse järjekindlalt liidu poliitiliste eesmärkide saavutamiseks. Asjakohasel juhul tehakse koostööd liikmesriikidega. ELi eriesindaja tegevus kooskõlastatakse komisjoni ning asjakohasel juhul piirkonnas tegutsevate teiste ELi eriesindajate tegevusega. ELi eriesindaja korraldab korrapäraseid teabekoosolekuid liikmesriikide esindustele ja liidu delegatsioonidele.

2. Kohapeal tehakse tihedat koostööd piirkonnas asuvate liidu delegatsioonide juhtide ning liikmesriikide esinduste juhtidega. Nad teevad kõik endast sõltuva, et aidata ELi eriesindajat tema volituste täitmisel. ELi eriesindaja annab EULEX KOSOVO juhile kohapealse olukorra kohta poliitilisi suuniseid, sealhulgas täitevkohustustega seonduvate küsimuste poliitiliste aspektide osas. Vajaduse korral konsulteerivad ELi eriesindaja ja tsiviiloperatsiooni ülem teineteisega. ELi eriesindaja teeb tihedalt koostööd ELi eriesindajaga Belgradi ja Priština vahelise dialoogi jaoks ning annab kohapealse olukorra kohta poliitilist nõu ja eksperditeadmisi. ELi eriesindaja teeb samuti koostööd asjakohaste kohalike asutuste ning teiste kohapeal tegutsevate rahvusvaheliste ja piirkondlike osalejatega.

3. ELi eriesindaja tagab koos teiste kohapeal viibivate liidu osalistega teabe levitamise ja jagamise operatsiooni toimumiskohas asuvate liidu osaliste vahel, et jõuda võimalikult ühtsele arusaamale olukorrast ja sellele antavast hinnangust.

Artikkel 13

Õiguste üleminek

Selleks, et tagada eelmiste Kosovosse nimetatud ELi eriesindajate võetud juriidiliste kohustuste täitmine, mis on seotud nende meeskonnaliikmetega ning ehitustööde, tarnete või teenuste hankimisega ning maa, hoonete või muu kinnisvara rentimisega, on ELi eriesindaja eelmiste ELi eriesindajate õigusjärglane ning võtab üle nende õigused ja kohustused, välja arvatud kohustused, mis tulenevad tõsistest üleastumistest, mille eest eelmised ELi eriesindajad vastutavad ainuisikuliselt.

Artikkel 14

Juurdepääs dokumentidele ja andmekaitse

1. ELi eriesindaja kohaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1049/2001 ⁽⁶⁾ sätestatud norme ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 6. märtsi 2025. aasta otsuses ⁽⁷⁾ sätestatud rakendusnorme.

2. ELi eriesindaja kaitseb üksikisikuid nende isikuandmete töötlemisel kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1725 ⁽⁸⁾ sätestatud normidega ning kõrge esindaja poolt Euroopa välisteenistuse jaoks vastu võetud rakendusnormidega.

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj>).

⁽⁷⁾ Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 6. märtsi 2025. aasta otsus ELi eriesindajate valduses olevatele dokumentidele üldsuse juurdepääsu taotluste menetlemise eeskirjade kohta (ELT C, C/2025/1951, 31.3.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/1951/oj>).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

*Artikkel 15***Läbivaatamine**

Käesoleva otsuse rakendamine ja selle koostöös muude liidu meetmetega piirkonnas vaadatakse korrapäraselt läbi. ELi eriesindaja esitab nõukogule, kõrgele esindajale ja komisjonile korrapäraselt eduaruandeid ning 31. maiks 2028 täieliku lõpparuande volituste täitmise kohta.

*Artikkel 16***Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 13. juuli 2026

Nõukogu nimel

eesistuja

K. KALLAS
